2024/903
22.3.2024

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2024/903

af 13. marts 2024

om foranstaltninger til sikring af et højt niveau af interoperabilitet i den offentlige sektor i hele Unionen (forordningen om et interoperabelt Europa)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 172,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([2]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det er nødvendigt at styrke udviklingen af grænseoverskridende interoperabilitet mellem net- og informationssystemer, der anvendes til at levere eller forvalte offentlige tjenester i Unionen, for at give offentlige forvaltninger i Unionen mulighed for at samarbejde og gøre det muligt for offentlige tjenester at fungere på tværs af grænserne. Det eksisterende uformelle samarbejde bør erstattes af en klar retlig ramme for at muliggøre interoperabilitet på tværs af forskellige forvaltningsniveauer og sektorer og for at lette gnidningsløse grænseoverskridende datastrømme, så der opnås ægte europæiske digitale tjenester, der styrker det indre marked, samtidig med at nærhedsprincippet overholdes. Interoperabilitet i den offentlige sektor har afgørende betydning for retten til fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital som fastsat i traktaterne, da besværlige administrative procedurer kan skabe betydelige hindringer, især for små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

(2) Samarbejde om grænseoverskridende interoperabilitet mellem offentlige myndigheder kan tackle fælles udfordringer, navnlig i grænseregionerne, og kan sikre gnidningsløse grænseoverskridende datastrømme.

(3) Unionen og medlemsstaterne har i mere end to årtier arbejdet på at støtte moderniseringen af offentlige forvaltninger gennem digital omstilling og fremme de dybe sammenkoblinger, der er nødvendige for et ægte europæisk digitalt rum. I sin meddelelse af 9. marts 2021 med titlen »Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti« understregede Kommissionen behovet for at fremskynde digitaliseringen af de offentlige tjenester inden udgangen af 2030, herunder ved at sikre interoperabilitet på tværs af alle forvaltningsniveauer og på tværs af alle offentlige tjenester. Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 ([4]) fastsætter desuden et klart mål om, at der inden udgangen af 2030 er 100 % tilgængeligt onlineudbud af centrale offentlige tjenester. Covid-19-pandemien øgede desuden digitaliseringens hastighed og pressede de offentlige forvaltninger til at tilpasse sig onlinesystemer, herunder til grænseoverskridende digitale offentlige tjenester og til den mere intelligente og grønnere anvendelse af teknologier i overensstemmelse med de klima- og energimål, der er fastsat i den europæiske grønne pagt og i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 ([5]). Nærværende forordning har til formål at bidrage væsentligt til disse EU-mål ved at skabe en ramme for struktureret samarbejde om grænseoverskridende interoperabilitet mellem medlemsstaterne og mellem Kommissionen og medlemsstaterne for at støtte indførelsen af digitale offentlige tjenester, der bidrager til at reducere omkostninger og spare tid for borgere, virksomheder og den offentlige sektor.

([1]) EUT C 184 af 25.5.2023, s. 28.
([2]) EUT C 257 af 21.7.2023, s. 28.
([3]) Europa-Parlamentets holdning af 6.2.2024 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 4.3.2024.
([4]) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2022/2481 af 14. december 2022 om etablering af politikprogrammet for det digitale årti 2030 (EUT L 323 af 19.12.2022, s. 4).
([5]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (»den europæiske klimalov«) (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

(4) I bestræbelserne på at forbedre den grænseoverskridende interoperabilitet i Unionen er det vigtigt at understrege, at selv om interoperabilitet er af allerstørste betydning, sikrer den ikke isoleret set tilgængelige og gnidningsløse transeuropæiske digitale offentlige tjenester. Et omfattende og bæredygtigt økosystem af digitale infrastrukturer med tilstrækkelig finansiel støtte er lige så vigtigt for at nå målet fastsat i afgørelse (EU) 2022/2481. I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse af 30. juni 2021 med titlen »En langsigtet vision for EU's landdistrikter — Hen imod stærke, forbundne, modstandsdygtige og fremgangsrige landdistrikter i 2040« bør der lægges særlig vægt på at udvide konnektiviteten til at omfatte landdistrikter og afsidesliggende områder i Unionen, områder i en industriel overgangsproces og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art såsom øer, grænseregioner og bjergområder, for at sikre, at fordelene ved den digitale omstilling er tilpasset og understøtter etablerede EU-initiativer til øget regional inklusivitet og konnektivitet.

(5) Ved udviklingen af grænseoverskridende interoperabilitet for transeuropæiske digitale offentlige tjenester som fastsat i denne forordning bør tage hensyn til retlig interoperabilitet. Som katalysator for udvikling af organisatorisk, semantisk og teknisk interoperabilitet letter den retlige interoperabilitet udnyttelsen af fordelene ved grænseoverskridende interoperabilitet generelt, herunder hurtig adgang for borgere og virksomheder til oplysninger, hurtigere procedurer og tjenester samt reduktion af administrative hindringer. Da sprogbarrieren desuden er en af hindringerne for interoperabilitet, videreanvendelse af løsninger og oprettelse af grænseoverskridende tjenester, er semantisk interoperabilitet centralt for at fremme effektiv kommunikation i forskellige flersprogede miljøer, herunder på regionalt og lokalt plan.

(6) Transeuropæiske digitale offentlige tjenester er digitale tjenester, der leveres af EU-enheder eller offentlige myndigheder indbyrdes eller til fysiske eller juridiske personer i Unionen, og som kræver interaktion på tværs af medlemsstaternes grænser, mellem EU-enheder eller mellem EU-enheder og offentlige myndigheder, ved hjælp af deres net- og informationssystemer. Transeuropæiske digitale offentlige tjenester bør bl.a. omfatte centrale offentlige tjenester som defineret i afgørelse (EU) 2022/2481, som omfatter vigtige tjenester, der er relevante for større livsbegivenheder for fysiske personer, såsom når de finder et job eller studerer, og for juridiske personer i deres professionelle livscyklus. Det er hensigten, at centrale offentlige tjenester af transeuropæisk relevans giver borgere store fordele, hvor de bliver interoperable på tværs af grænserne. Eksempler på transeuropæiske digitale offentlige tjenester er tjenester, der ved hjælp af grænseoverskridende dataudveksling giver mulighed for gensidig anerkendelse af akademiske eksamensbeviser eller erhvervsmæssige kvalifikationer, udveksling af køretøjsdata med henblik på færdselssikkerhed, adgang til socialsikrings- og sundhedsdata, herunder pandemi- og vaccinationsattester, adgang til kvikskrankesystemer, udveksling af oplysninger om beskatning, told, akkreditering i forbindelse med offentlige udbud, digitale kørekort eller handelsregistre, og generelt alle de tjenester, der gennemfører engangsprincippet om adgang til data og dataudveksling på tværs af grænserne.

(7) Uden at det berører medlemsstaternes kompetence til at definere, hvad der udgør offentlige tjenester, tilskyndes EU-enheder og offentlige myndigheder til at reflektere over brugerbehov og tilgængelighed i forbindelse med udformningen og udviklingen af sådanne tjenester i overensstemmelse med den europæiske erklæring af 15. december 2022 om digitale rettigheder og principper for det digitale årti ([6]). EU-enheder og offentlige myndigheder tilskyndes også til at sikre, at personer med handicap, ældre personer og andre sårbare grupper har mulighed for at anvende offentlige tjenester på serviceniveauer svarende til dem, som andre borgere tilbydes.

(8) En ny styringsstruktur med Rådet for et Interoperabelt Europa i centrum bør oprettes og bør have et juridisk mandat til sammen med Kommissionen at fremme den videre udvikling af grænseoverskridende interoperabilitet i Unionen, herunder den europæiske interoperabilitetsramme (EIF) og andre fælles retlige, organisatoriske, semantiske og tekniske interoperabilitetsløsninger, f.eks. specifikationer og applikationer. Desuden bør der ved denne forordning indføres et klart og let genkendeligt mærke for visse interoperabilitetsløsninger (»løsninger for et interoperabelt Europa«). Etableringen af et dynamisk fællesskab omkring åbne forvaltningsteknologiløsninger bør fremmes.

(9) Regionale og lokale myndigheder vil spille en aktiv rolle i udviklingen af interoperabilitetsløsninger. De bør også søge at inddrage SMV'er, forsknings- og uddannelsesorganisationer og civilsamfundet og dele resultatet af sådanne udvekslinger.

([6]) EUT C 23 af 23.1.2023, s. 1.

(10) Reglerne for alle EU-enheder og offentlige myndigheder, der fastsætter bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester og dermed påvirker disse enheders og myndigheders mulighed for at dele data gennem deres net- og informationssystemer, bør så vidt muligt tilpasses af hensyn til en sammenhængende tilgang til interoperabilitet i den offentlige sektor i hele Unionen og med henblik på at støtte princippet om god forvaltning og den frie udveksling af personoplysninger og andre data end personoplysninger i Unionen. Dette mål omfatter Kommissionen og andre EU-enheder samt offentlige myndigheder i medlemsstaterne på tværs af alle forvaltningsniveauer: nationale, regionale og lokale. EU-enheder spiller en vigtig rolle med hensyn til at indsamle reguleringsmæssige rapporteringsdata fra medlemsstaterne. Interoperabiliteten mellem sådanne data bør derfor også være omfattet af denne forordnings anvendelsesområde.

(11) Den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger er navnlig sikret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ([7]) og (EU) 2018/1725 ([8]). Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF ([9]) beskytter desuden privatlivets fred og kommunikationshemmeligheden, herunder i form af betingelser for enhver form for lagring i og adgang til personoplysninger og andre data end personoplysninger fra terminaludstyr. Disse lovgivningsmæssige EU-retsakter udgør grundlaget for bæredygtig og ansvarlig databehandling, herunder når datasæt omfatter en blanding af personoplysninger og andre oplysninger end personoplysninger. Nærværende forordning supplerer og berører ikke EU-retten om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, navnlig forordning (EU) 2016/679 og (EU) 2018/1725 samt direktiv 2002/58/EF. Ingen bestemmelse i nærværende forordning bør anvendes eller fortolkes på en sådan måde, at retten til beskyttelse af personoplysninger, retten til privatlivets fred eller kommunikationshemmeligheden mindskes eller begrænses.

(12) Grænseoverskridende interoperabilitet muliggøres ikke kun gennem centraliserede digitale infrastrukturer i medlemsstaterne, men også gennem en decentraliseret tilgang. Dette indebærer behovet for tillid mellem offentlige forvaltninger, hvilket giver mulighed for dataudveksling mellem lokale myndigheder i forskellige medlemsstater uden nødvendigvis at gå gennem nationale knudepunkter. Det er derfor nødvendigt at udvikle fælles interoperabilitetsløsninger, der er videreanvendelige på tværs af alle forvaltningsniveauer. Interoperabilitetsløsninger antager forskellige former, lige fra værktøjer på højere niveau såsom begrebsmæssige rammer og retningslinjer til mere tekniske løsninger såsom referencearkitekturer, tekniske specifikationer eller standarder. Konkrete tjenester og applikationer samt dokumenterede tekniske komponenter såsom kildekode, herunder artefakter og modeller vedrørende kunstig intelligens, kan desuden være interoperabilitetsløsninger, hvis de vedrører retlige, organisatoriske, semantiske eller tekniske aspekter af grænseoverskridende interoperabilitet. Behovet for digitale interaktioner på tværs af grænserne er stigende, hvilket kræver løsninger, der kan opfylde disse behov. Hensigten med denne forordning er at lette og tilskynde til udveksling mellem alle forvaltningsniveauer, overvinde grænseoverskridende hindringer og administrative byrder og derved øge effektiviteten af offentlige tjenester i hele Unionen.

(13) Interoperabilitet fremmer en vellykket gennemførelse af politikker, navnlig politikker med en stærk forbindelse til den offentlige sektor såsom retlige og indre anliggender, beskatning og told, transport, energi, sundhed, landbrug og beskæftigelse, samt regulering af virksomheder og industri. Hvis man kun fokuserer på interoperabilitet inden for den enkelte sektor, er der imidlertid risiko for, at der vedtages forskellige eller inkompatible løsninger på nationalt niveau eller på sektorniveau, hvilket vil skabe nye elektroniske barrierer, der hindrer funktionen af det indre marked og den tilhørende frie bevægelighed. Der er også risiko for, at det undergraver det åbne og konkurrenceprægede marked og leveringen af tjenester af almen interesse til borgere og virksomheder. Denne forordning bør derfor også lette, tilskynde til og gælde for interoperabilitet på tværs af sektorer og dermed støtte fjernelsen af hindringer, uforeneligheder og fragmenteringen af digitale offentlige tjenester.

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).

(14) For at eliminere fragmenteringen på interoperabilitetsområdet i Unionen bør en fælles forståelse af interoperabilitet i Unionen og en holistisk tilgang til interoperabilitetsløsninger fremmes. Et struktureret samarbejde bør støtte foranstaltninger, som fremmer udformningen af politikker, der som standard er digitaliseringsklar og følger tilgangen om indbygget interoperabilitet. Det bør desuden fremme EU-enheders og offentlige myndigheders effektive forvaltning og anvendelse af digitaltjenesteinfrastrukturer og deres komponenter, som gør det muligt at oprette og drive bæredygtige og effektive offentlige tjenester med henblik på at sikre tilgængeligheden op til den laveste administrative enhed.

(15) EU-enheder og offentlige myndigheder kan indføre bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester. For at sikre, at sådanne tjenester kan udveksle data på tværs af grænserne, bør der oprettes en mekanisme, der gør det muligt at opdage retlige, organisatoriske, semantiske og tekniske hindringer for grænseoverskridende interoperabilitet (interoperabilitetsvurdering). Denne mekanisme bør sikre, at der tages passende hensyn til grænseoverskridende interoperabilitetsaspekter i alle beslutninger, der har indvirkning på udformningen af sådanne tjenester.

(16) For at fastsætte bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester er det vigtigt at fokusere på interoperabilitetsaspektet så tidligt som muligt i den politiske beslutningsproces efter princippet om digital som standard og tilgangen om indbygget interoperabilitet. En EU-enhed eller offentlig myndighed, der har til hensigt at fastsætte bindende krav vedrørende en eller flere transeuropæiske digitale offentlige tjenester, som har indvirkning på grænseoverskridende interoperabilitet, f.eks. i forbindelse med digitaliseringen af centrale offentlige tjenester som omhandlet i afgørelse (EU) 2022/2481, bør derfor gennemføre en interoperabilitetsvurdering. For at sikre, at denne opgave er effektiv og virkningsfuld, kan en medlemsstat træffe afgørelse om de nødvendige interne ressourcer og det samarbejde mellem sine offentlige myndigheder, som er nødvendigt for at støtte gennemførelsen af disse interoperabilitetsvurderinger.

(17) En interoperabilitetsvurdering er nødvendig for at forstå omfanget af de planlagte kravs virkninger og foreslå foranstaltninger til at udnytte fordelene og håndtere de potentielle omkostninger. I situationer, hvor en interoperabilitetsvurdering ikke er obligatorisk, bør EU-enheden eller den offentlige myndighed have mulighed for frivilligt at udføre interoperabilitetsvurderingen. Denne forordning fremmer derfor interoperabilitet som helhed.

(18) Bindende krav omfatter forpligtelser, forbud, betingelser, kriterier eller begrænsninger af retlig, organisatorisk, semantisk eller teknisk art i love, administrative bestemmelser, kontrakter, udbud eller andre officielle dokumenter. Bindende krav påvirker, hvordan transeuropæiske digitale offentlige tjenester og deres net- og informationssystemer, der anvendes til at levere dem, udformes, indkøbes, udvikles og gennemføres, hvorved disse tjenesters indgående eller udgående datastrømme påvirkes. Opgaver såsom evolutiv vedligeholdelse, der ikke indfører væsentlige ændringer, sikkerhedsopdateringer eller tekniske opdateringer, eller enkle indkøb af standardudstyr til informations- og kommunikationsteknologi (IKT) påvirker dog normalt ikke den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester og fører derfor ikke til en obligatorisk interoperabilitetsvurdering som omhandlet i denne forordning.

(19) Tilgangen til gennemførelse af interoperabilitetsvurderinger bør være forholdsmæssig og differentieret i overensstemmelse med det niveau, hvorpå, og det omfang, hvori de gennemføres. Under visse omstændigheder kan det være rimeligt og økonomisk, hvis genstanden for en interoperabilitetsvurdering er bredere end et enkelt projekt, herunder hvis offentlige myndigheder har til hensigt at etablere en fælles applikation eller behandlingsplatform. I sådanne tilfælde bør det på det kraftigste tilskyndes, at interoperabilitetsvurderingen går videre end opnåelsen af målene for et interoperabelt Europa hen imod fuld gennemførelse af interoperabilitet. På samme måde bør kravene til interoperabilitetsvurderinger, der gennemføres i forbindelse med gennemførelsen af et enkelt projekt, f.eks. i en lokal myndighed, være pragmatiske og give mulighed for et snævert fokus under hensyntagen til, at de bredere fordele ved interoperabilitetsvurderinger generelt høstes i de tidlige faser af politikudformningen og udviklingen af referencearkitektur, specifikationer og standarder. Rådet for et Interoperabelt Europa bør i forbindelse med vedtagelsen af retningslinjerne for indholdet af interoperabilitetsvurderingen bl.a. tage hensyn til kapaciteten hos regionale og lokale offentlige myndigheder og undgå en uforholdsmæssig stor administrativ byrde.

(20) I forbindelse med høringen af de direkte berørte eller deres repræsentanter bør EU-enheden eller den offentlige myndighed kunne gøre brug af fastsatte høringspraksisser og aktuelle data.

(21) Interoperabilitetsvurderingen bør evaluere virkningerne for den grænseoverskridende interoperabilitet af de planlagte bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester, f.eks. under hensyntagen til disse virkningers oprindelse, art, specificitet og omfang. Resultatet af denne vurdering bør tages i betragtning, når det afgøres, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes for at fastlægge eller ændre de bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester.

(22) EU-enheden eller den offentlige myndighed bør offentliggøre en rapport om resultatet af interoperabilitetsvurderingen på et offentligt sted, som de nationale kompetente myndigheder eller interoperabilitetskoordinatorerne for EU-enheder har udpeget, og som minimum på et officielt websted i et maskinlæsbart format. Offentliggørelsen af rapporten bør ikke føre til krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder eller forretningshemmeligheder og bør begrænses, hvis dette er begrundet i hensynet den offentlige orden eller sikkerhed. EU-retten om beskyttelse af personoplysninger bør overholdes. EU-enheden eller den offentlige myndighed bør dele resultatet af interoperabilitetsvurderingen elektronisk med Rådet for et Interoperabelt Europa. På dette grundlag bør Rådet for et Interoperabelt Europa analysere og fremsætte forslag med henblik på at forbedre den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester. Forslagene fra Rådet for et Interoperabelt Europa bør offentliggøres på portalen for et interoperabelt Europa.

(23) Der er behov for en fælles tjekliste for interoperabilitetsvurderingsrapporter for at gøre det lettere for EU-enheder og offentlige myndigheder at gennemføre opgaverne med disse vurderinger og gøre det muligt for Rådet for et Interoperabelt Europa at udarbejde anbefalinger på grundlag af resultaterne heraf for at forbedre den grænseoverskridende interoperabilitet. Rapporten med resultatet af interoperabilitetsvurderingsprocessen bør derfor sammenfatte det vurderede kravs virkninger for de retlige, organisatoriske, semantiske, tekniske og styringsmæssige dimensioner af den grænseoverskridende interoperabilitet sammen med den type løsninger for et interoperabelt Europa, der anvendes til at håndtere sådanne virkninger, og de resterende hindringer, der ikke er håndteret endnu. Anvendelsen af denne fælles tjekliste bør forklares nærmere ved hjælp af retningslinjer vedtaget af Rådet for et Interoperabelt Europa.

(24) Kommissionen bør tilvejebringe en brugervenlig metode til at håndtere og fremsende resultatet af vurderingerne, herunder i et maskinlæsbart format. Et onlineværktøj til interoperabilitetsvurderingsrapporter bør have til formål at tilvejebringe en enkel og brugervenlig grænseflade til udarbejdelse og offentliggørelse af sådanne rapporter. Et standardiseret output af rapporteringsdata i et maskinlæsbart format vil kunne anvendes til overvågningsformål. Et sådant værktøj bør også lette automatiseret oversættelse og bør integreres i portalen for et interoperabelt Europa. For at fremme interoperabilitet og gnidningsløs integration bør onlineværktøjet også fastsætte og følge en åben datamodel, der er baseret på den fælles tjekliste for interoperabilitetsvurderingsrapporter. Tilvejebringelsen af en applikationsprogrammeringsgrænseflade er afgørende, da den gør det muligt at integrere værktøjet i eksisterende rapporteringsplatforme og dermed maksimere nytteværdien og effektiviteten for alle interessenter. Selv om anvendelsen af onlineværktøjet bør være frivillig, bør en EU-enheds eller en offentlig myndigheds forpligtelse til at offentliggøre en rapport med resultatet af interoperabilitetsvurderingen på et offentligt sted anses for at være opfyldt ved at indsende de nødvendige data og muliggøre offentliggørelsen heraf på portalen for et interoperabelt Europa.

(25) EU-enheder eller offentlige myndigheder, der søger efter interoperabilitetsløsninger, bør kunne anmode andre EU-enheder eller offentlige myndigheder om de interoperabilitetsløsninger, som disse organer eller enheder anvender, såsom god praksis, specifikationer og softwarekode sammen med den tilhørende dokumentation. Deling bør blive en standard. EU-enheder eller offentlige myndigheder bør desuden søge at udvikle nye interoperabilitetsløsninger eller videreudvikle eksisterende interoperabilitetsløsninger. Når de gør dette, bør de prioritere løsninger, der ikke er underlagt restriktive licensbetingelser, hvis sådanne løsninger er ækvivalente. Ikke desto mindre bør deling af interoperabilitetsløsninger ikke forstås som et krav til EU-enheder og offentlige myndigheder om at give afkald på deres intellektuelle ejendomsrettigheder.

(26) Når offentlige forvaltninger deler deres løsninger med andre offentlige forvaltninger eller offentligheden, handler de i offentlighedens interesse. Dette er endnu mere relevant for innovative teknologier. Open code sikrer f.eks. gennemsigtige algoritmer og muliggør uafhængig kontrol og reproducerbare byggeblokke. Delingen af interoperabilitetsløsninger mellem offentlige forvaltninger bør danne grundlag for at opnå et åbent økosystem for digitale teknologier til den offentlige sektor, som kan give mange fordele.

(27) Når Rådet for et Interoperabelt Europa overvåger sammenhængen mellem de anbefalede interoperabilitetsløsninger og foreslår foranstaltninger til at sikre deres forenelighed med eksisterende løsninger, som har samme formål, bør det tage hensyn til løsningernes forældelse.

(28) EIF bør sikre sammenhæng og anerkendes som det fælles referencepunkt for Unionens tilgang til interoperabilitet i den offentlige sektor. Specialiserede interoperabilitetsrammer kan desuden imødekomme specifikke sektorers, områders eller forvaltningsniveauers behov. Disse rammer, som er af ikkebindende art, bør yderligere fremme gennemførelsen af interoperabilitetsløsninger og tilgangen om indbygget interoperabilitet.

(29) EIF bør bl.a. fremme princippet om flersprogethed i den offentlige sektor.

(30) EIF bør udvikles af Rådet for et Interoperabelt Europa. Rådet for et Interoperabelt Europa bør bestå af en repræsentant for hver medlemsstat og en repræsentant for Kommissionen. Medlemsstaterne er sammen med Kommissionen således i centrum for udviklingen og gennemførelsen af EIF. Rådet for et Interoperabelt Europa bør efter behov ajourføre EIF.

(31) De specialiserede interoperabilitetsrammer, der udstedes for at supplere EIF, bør tage hensyn til og ikke berøre de eksisterende sektorspecifikke rammer, der er udviklet på EU-plan, f.eks. i sundhedssektoren, negativt.

(32) Interoperabilitet er direkte forbundet med og afhænger af anvendelsen af åbne specifikationer og standarder. Den offentlige sektor i Unionen bør derfor have mulighed for at nå til enighed om tværgående åbne specifikationer og andre løsninger til fremme af interoperabilitet. Den nye ramme bør fastlægge en klar proces for etablering og fremme af anbefalede interoperabilitetsløsninger i fremtiden, som bærer mærket »Løsning for et interoperabelt Europa«. På denne måde vil den offentlige sektor få en mere koordineret stemme til at formidle den offentlige sektors behov og offentlige værdier i bredere drøftelser. Rådet for et Interoperabelt Europa bør nå til enighed om generelle kriterier, som interoperabilitetsløsninger bør følge. Rådet for et Interoperabelt Europa bør have mulighed for at trække sådanne anbefalinger tilbage. Når Rådet for et Interoperabelt Europa trækker sine anbefalinger tilbage, bør mærket »Løsning for et interoperabelt Europa« fjernes fra de relevante interoperabilitetsløsninger, og disse interoperabilitetsløsninger vil om nødvendigt kunne slettes fra portalen for et interoperabelt Europa.

(33) Mange interoperabilitetsspecifikationer, der anvendes af den offentlige sektor, kan udledes af den eksisterende EU-ret. Det er derfor nødvendigt at etablere en forbindelse mellem alle specifikationer for transeuropæiske digitale offentlige tjenester, som er bindende i henhold til EU-retten. Det er ikke altid let for gennemførelsesmyndighederne at finde kravene i det seneste maskinlæsbare format. Et centralt indgangspunkt i form af portalen for et interoperabelt Europa og klare regler for metadata for oplysningerne i forbindelse med sådanne krav har til hensigt at hjælpe offentlige myndigheder med at sikre, at deres digitaltjenesteinfrastrukturer overholder eksisterende og fremtidige regler.

(34) Portalen for et interoperabelt Europa bør udvikles på grundlag af eksisterende initiativer og bør oprettes som et lettilgængeligt referencepunkt for interoperabilitetsløsninger, -vurderinger, -viden og -fællesskab. Portalen for et interoperabelt Europa bør oprettes som et link til officielle kilder og bør være åben for input fra fællesskabet for et interoperabelt Europa oprettet ved denne forordning.

(35) Portalen for et interoperabelt Europa bør gøre interoperabilitetsløsninger, der følger EIF's principper om åbenhed, tilgængelighed, teknisk neutralitet, videreanvendelse, sikkerhed og privatlivets fred, offentligt tilgængelige og søgbare. Der bør være en klar skelnen mellem løsninger for et interoperabelt Europa, som Rådet for et Interoperabelt Europa anbefaler, og andre interoperabilitetsløsninger såsom dem, der deles proaktivt med henblik på videreanvendelse af offentlige forvaltninger, dem, der er knyttet til EU-politikker, og relevante løsninger fra nationale portaler. Brugstilfældene på portalen for et interoperabelt Europa bør være søgbare efter land eller efter den type offentlige tjeneste, de støtter. Rådet for et Interoperabelt Europa bør høres om, hvordan løsningerne skal kategoriseres på portalen for et interoperabelt Europa.

(36) Da open source sætter brugerne i stand til aktivt at vurdere og inspicere løsningers interoperabilitet og sikkerhed, er det vigtigt, at open source støtter gennemførelsen af interoperabilitetsløsninger. I denne sammenhæng bør anvendelsen af open source-licenser fremmes for at øge juridisk klarhed og den gensidige anerkendelse af licenser i medlemsstaterne. Med Den Europæiske Unions offentlige licens (EUPL) tilbyder Kommissionen allerede en løsning vedrørende en sådan licensordning. Medlemsstaternes portaler, som indsamler open source-løsninger, og som er forbundet med portalen for et interoperabelt Europa, bør give mulighed for at anvende EUPL uden at udelukke muligheden for, at sådanne portaler kan tillade anvendelsen af andre open source-licenser.

(37) Unionens offentlige tjenester, der leveres eller forvaltes elektronisk, afhænger på nuværende tidspunkt i mange tilfælde af tredjelandsudbydere. Det er i Unionens strategiske interesse at sikre, at den bevarer og udvikler vigtig teknologisk kapacitet til at sikre sit digitale indre marked og navnlig til at sikre levering af tjenester, beskytte kritiske net- og informationssystemer og levere centrale offentlige tjenester. Foranstaltningerne til støtte for et interoperabelt Europa bør hjælpe de offentlige forvaltninger med at udvikle sig, så de kan indarbejde nye udfordringer og nye områder i grænseoverskridende sammenhænge. Interoperabilitet er en forudsætning for at undgå teknologisk fastlåsning, muliggøre teknisk udvikling og fremme innovation, hvilket bør styrke Unionens globale konkurrenceevne, modstandsdygtighed og åbne strategiske autonomi.

(38) Det er nødvendigt at indføre en styringsmekanisme for at lette gennemførelsen af Unionens politikker på en måde, der sikrer interoperabilitet. Denne mekanisme bør målrettes mod interoperabel digital gennemførelse af politikker, når de er vedtaget i form af retsakter, og bør medvirke til at udvikle interoperabilitetsløsninger på et behovsbaseret grundlag. Mekanismen bør støtte offentlige myndigheder. Rådet for et Interoperabelt Europa bør forelægge støtteprojekter for gennemførelse af politikker til støtte for offentlige myndigheder for Kommissionen, som afgør, om støtteprojekterne skal iværksættes, under behørig hensyntagen til det potentielle behov for ikkeautoritative, maskineksekverbare udgaver af politikken såsom referencegennemførelsesmodeller eller -koder, der er videreanvendelige på alle forvaltningsniveauer.

(39) Alle forvaltningsniveauer bør samarbejde med innovative organisationer, herunder virksomheder og nonprofitorganisationer, om at udforme, udvikle og drive offentlige tjenester. Støtte til govtech-samarbejdet mellem offentlige myndigheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, nystartede virksomheder og innovative SMV'er samt civilsamfundsorganisationer (civictech) er et effektivt middel til at støtte innovation i den offentlige sektor, fleksibilitet og fremme brugen af interoperabilitetsværktøjer på tværs af den private og den offentlige sektor. Ved at støtte et åbent govtech-økosystem i Unionen, som samler offentlige og private aktører på tværs af grænserne, og som involverer forskellige forvaltningsniveauer, bør det være muligt at udvikle innovative initiativer med hensyn til udformning og udbredelse af govtech-interoperabilitetsløsninger.

(40) Identifikation af fælles innovationsbehov og -prioriteter og målretning af den fælles govtech- og forsøgsindsats på tværs af grænserne vil hjælpe de offentlige myndigheder i Unionen med at dele risici, erfaringer og resultater af innovationsforanstaltninger. Disse aktiviteter vil navnlig udnytte Unionens rige reserve af nystartede teknologivirksomheder og SMV'er. Vellykkede govtech-projekter og innovationsforanstaltninger, der er afprøvet ved hjælp af innovationsforanstaltninger for et interoperabelt Europa, bør bidrage til at opskalere govtech-værktøjer og interoperabilitetsløsninger til videreanvendelse.

(41) Foranstaltninger til støtte for et interoperabelt Europa vil kunne have gavn af sikre områder til forsøg, som også sikrer ansvarlig innovation og integration af passende risikoafbødende foranstaltninger og garantier. For at sikre en retlig ramme, der er innovationsvenlig, fremtidssikret og modstandsdygtig over for forstyrrelser, bør det gøres muligt at gennemføre sådanne projekter i reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet. Reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet bør bestå af kontrollerede testmiljøer, der letter udviklingen og testningen af innovative løsninger, inden sådanne løsninger integreres i den offentlige sektors net- og informationssystemer. Etableringen af reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet bør have til formål at fremme interoperabilitet gennem innovative løsninger ved at etablere et kontrolleret forsøgs- og testmiljø med henblik på at sikre tilpasning af disse løsninger til denne forordning og anden relevant EU-ret og national ret, øge retssikkerheden for innovatorer og de kompetente myndigheder og øge forståelsen af de muligheder, nye risici og virkninger, der er forbundet med de nye løsninger. For at sikre en ensartet gennemførelse i hele Unionen og for at opnå stordriftsfordele bør der fastsættes fælles regler for gennemførelsen af de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet. Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse har bemyndigelse til at pålægge EU-enheder administrative bøder i forbindelse med reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet i overensstemmelse med artikel 58, stk. 2, litra i), i forordning (EU) 2018/1725.

(42) Der skal fastsættes regler for anvendelsen af personoplysninger, der er indsamlet til andre formål, med henblik på at udvikle visse interoperabilitetsløsninger i samfundets interesse inden for den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, i forordning (EU) 2016/679 og artikel 5 i forordning (EU) 2018/1725, og uden at det berører artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 ([10]). Alle andre forpligtelser for dataansvarlige og rettigheder for registrerede i henhold til forordning

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

(EU) 2016/679 og (EU) 2018/1725 og direktiv (EU) 2016/680 finder fortsat anvendelse. Nærværende forordning udgør navnlig ikke et retsgrundlag som omhandlet i artikel 22, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2016/679 eller artikel 24, stk. 2, litra b), i forordning (EU) 2018/1725. Nærværende forordning har kun til formål at fastsætte bestemmelser for behandlingen af personoplysninger i forbindelse med den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet. Enhver anden behandling af personoplysninger, der falder ind under nærværende forordnings anvendelsesområde, ville kræve et særskilt retsgrundlag.

(43) For at øge gennemsigtigheden i EU-enheders og offentlige myndigheders behandling af personoplysninger bør portalen for et interoperabelt Europa give adgang til oplysninger om behandlingen af personoplysninger i forbindelse med reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 og (EU) 2018/1725.

(44) Det er nødvendigt at fremme en god forståelse af interoperabilitetsspørgsmål, navnlig blandt ansatte i den offentlige sektor. Efter- og videreuddannelse er afgørende i denne henseende, og der bør tilskyndes til samarbejde og koordinering på dette område. Ud over uddannelse i løsninger for et interoperabelt Europa bør alle initiativer, hvor det er relevant, bygge på eller ledsages af udveksling af erfaringer og løsninger samt udveksling og fremme af bedste praksis. Med henblik herpå bør Kommissionen udvikle uddannelseskurser og undervisningsmateriale og bør fremme udviklingen af et certificeringsprogram for interoperabilitetsspørgsmål med henblik på at fremme bedste praksis, opkvalificering af de menneskelige ressourcer og en kultur af topkvalitet. Kommissionen bør bidrage til at øge den generelle tilgængelighed og udbredelse af uddannelse i interoperabilitet i den offentlige sektor på nationalt, regionalt og lokalt plan i overensstemmelse med Unionens strategier for digitale færdigheder. Kommissionen og medlemsstaterne bør fremme kapacitetsopbygning, navnlig inden for de offentlige forvaltninger, med hensyn til omskoling og opkvalificering, der er nødvendig for gennemførelsen af denne forordning.

(45) For at skabe en mekanisme, der letter en gensidig læringsproces mellem EU-enheder og offentlige myndigheder og udveksling af bedste praksis i forbindelse med gennemførelsen af løsninger for et interoperabelt Europa i medlemsstaterne, er det nødvendigt at fastsætte bestemmelser om peerreviewprocessen. Peerreview bør føre til værdifuld indsigt og værdifulde henstillinger til den offentlige myndighed, der er genstand for en sådan gennemgang. Peerreview kan navnlig bidrage til at lette overførslen af teknologier, værktøjer, foranstaltninger og processer mellem deltagerne i peerreview. Peerreview bør skabe en funktionel vej til udveksling af bedste praksis på tværs af medlemsstater og EU-enheder med forskellige modenhedsniveauer med hensyn til interoperabilitet. Det bør være muligt at gennemføre peerreview på frivillig basis efter anmodning fra en EU-enhed eller en offentlig myndighed, når det er nødvendigt. For at sikre, at peerreviewprocessen er omkostningseffektiv, giver klare og endelige resultater, og det undgås, at der pålægges unødvendige administrative byrder, bør Kommissionen kunne vedtage retningslinjer for peerreviews metode og indhold på grundlag af de behov, der opstår, og efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa.

(46) Rådet for et Interoperabelt Europa bør lette udviklingen af den generelle retning for det strukturerede samarbejde om et interoperabelt Europa i indsatsen for at fremme den digitale sammenkobling og interoperabilitet mellem offentlige tjenester i Unionen og føre tilsyn med de strategiske aktiviteter og gennemførelsesaktiviteterne i forbindelse med dette samarbejde. Rådet for et Interoperabelt Europa bør udføre dets opgaver under hensyntagen til de grænseoverskridende interoperabilitetsregler og -løsninger, der allerede er gennemført for eksisterende net- og informationssystemer.

(47) Visse EU-enheder, f.eks. Det Europæiske Datainnovationsråd og Udvalget for Det Europæiske Sundhedsdataområde, er blevet oprettet og har bl.a. fået til opgave at forbedre interoperabiliteten på et specifikt område- eller politikniveau. Ingen af de eksisterende enheder har imidlertid til opgave at håndtere bindende krav til transeuropæiske digitale offentlige tjenester. Rådet for et Interoperabelt Europa bør støtte de EU-enheder, der arbejder med politikker, tiltag og løsninger, som er relevante for den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester, f.eks. vedrørende semantisk interoperabilitet, der muliggør portabilitet og videreanvendelse for dataområder. Rådet for et Interoperabelt Europa bør interagere med alle relevante EU-enheder for at sikre overensstemmelse og synergier mellem grænseoverskridende interoperabilitetstiltag og sektorspecifikke interoperabilitetstiltag. Med henblik herpå kan Kommissionen som formand for Rådet for et Interoperabelt Europa indbyde eksperter med særlig kompetence inden for et punkt på dagsordenen, herunder repræsentanter for regionale og lokale myndigheder og fra open source- og standardiseringsfællesskaber.

(48) Fremme af interoperabilitet i den offentlige sektor kræver aktiv inddragelse af og engagement fra eksperter, fagfolk, brugere og interesserede borgere på tværs af medlemsstaterne. Denne indsats strækker sig over alle forvaltningsniveauer — nationale, regionale og lokale — og inddrager internationale partnere, forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt relevante fællesskaber og den private sektor. For at udnytte deres ekspertise, færdigheder og kreativitet bør fællesskabet for et interoperabelt Europa, et særligt forum, hjælpe med at formidle feedback, brugerbehov og operationelle behov, identificere områder, hvor der er behov for yderligere udvikling, og prioriteter for samarbejdet om interoperabilitet i Unionen. Oprettelsen af fællesskabet for et interoperabelt Europa bør støtte koordineringen og samarbejdet mellem de strategiske og operationelle nøgleaktører inden for interoperabilitet.

(49) Fællesskabet for et interoperabelt Europa bør være åbent for alle interesserede parter. Det bør være så nemt som muligt at få adgang til fællesskabet for et interoperabelt Europa, og unødvendige hindringer og administrative byrder bør undgås. Fællesskabet for et interoperabelt Europa bør samle offentlige og private interessenter, herunder borgere, med ekspertise inden for grænseoverskridende interoperabilitet og med forskellig baggrund, f.eks. den akademiske verden, forskning og innovation, uddannelse, standardisering og specifikationer, virksomheder og offentlig forvaltning på alle niveauer. Der bør tilskyndes til aktiv deltagelse i fællesskabet for et interoperabelt Europa, herunder ved at identificere støtteforanstaltninger og finansieringsmuligheder.

(50) For at sikre, at reglerne i denne forordning gennemføres effektivt og virkningsfuldt, er det nødvendigt at udpege nationale kompetente myndigheder, der er ansvarlige for dens gennemførelse. I mange medlemsstater har bestemte enheder allerede fået til opgave at udvikle interoperabilitet. Disse enheder bør kunne overtage opgaven som kompetent myndighed i overensstemmelse med denne forordning og, hvis der er mere end én national kompetent myndighed, bør der udpeges et centralt kontaktpunkt blandt dem.

(51) Der bør udarbejdes en agenda for et interoperabelt Europa som Unionens vigtigste instrument til koordinering af offentlige investeringer i interoperabilitetsløsninger og fastlæggelse af køreplanen for gennemførelse af denne forordning. Den bør give et samlet overblik over finansieringsmuligheder og finansieringsforpligtelser på området og, hvor det er relevant, integrere de relaterede EU-programmer. Dette bør bidrage til at skabe synergier og koordinere finansiel støtte i forbindelse med udvikling af interoperabilitet og undgå overlapning på alle forvaltningsniveauer.

(52) Der bør indsamles oplysninger med henblik på at give vejledning om den virkningsfulde og effektive gennemførelse af denne forordning, herunder oplysninger med henblik på at støtte Rådet for et Interoperabelt Europas arbejde og input til evalueringen af denne forordning i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ([11]). Kommissionen bør derfor overvåge og evaluere denne forordning. Evalueringen bør baseres på følgende fem kriterier vedrørende effektivitet, virkningsfuldhed, relevans, sammenhæng og merværdi med et særligt fokus på denne forordnings indvirkning på grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester som en katalysator for gnidningsløse og tilgængelige digitale offentlige tjenester, reduktionen af administrative byrder og behovet for yderligere foranstaltninger og politikker på EU-plan. Evalueringen bør også danne grundlag for konsekvensanalyser af eventuelle yderligere foranstaltninger. Endvidere bør Kommissionen efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa udarbejde metoden, processen og indikatorerne for overvågning. Overvågningsmekanismen bør udformes med henblik på at minimere den administrative byrde for medlemsstaterne ved så vidt muligt at videreanvende eksisterende datakilder og ved at skabe synergier med eksisterende overvågningsmekanismer såsom indekset over den digitale økonomi og det digitale samfund, benchmarket for e-forvaltning og forløbene af politikprogrammet for det digitale årti 2030 oprettet ved afgørelse (EU) 2022/2481.

(53) Kommissionen bør for Europa-Parlamentet og Rådet forelægge og præsentere en årsrapport om interoperabiliteten i Unionen. Denne rapport bør omfatte en redegørelse for de fremskridt, der er gjort med hensyn til den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester, hindringer og drivkræfter for gennemførelsen samt de resultater, der er opnået over tid, i overensstemmelse med de overvågningsemner, der er anført i denne forordning. For så vidt angår indikatorer, for hvilke der ikke foreligger data, bør medlemsstaterne levere dataene rettidigt gennem Rådet for et Interoperabelt Europa for at sikre en effektiv forelæggelse af rapporten. Kvaliteten af rapporten er betinget af, at der rettidigt foreligger data.

([11]) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

(54) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at fastsætte regler og betingelser for etablering og drift af reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ([12]).

(55) Målet for denne forordning, nemlig at styrke det indre marked ved at fremme grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af omfang og virkning bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(56) Anvendelsen af denne forordning bør udskydes til tre måneder fra datoen for dens ikrafttræden for at give medlemsstaterne og EU-enhederne tilstrækkelig tid til at forberede sig på anvendelsen af denne forordning. En sådan udskydelse er nødvendig for at oprette Rådet for et Interoperabelt Europa og fællesskabet for et interoperabelt Europa og for at udpege interoperabilitetskoordinatorer. Denne forordning bør desuden give medlemsstaterne og EU-enhederne tid til at forberede en effektiv gennemførelse af interoperabilitetsvurderinger og til, at hver medlemsstat udpeger en eller flere nationale kompetente myndigheder og et centralt kontaktpunkt. Derfor bør bestemmelserne om interoperabilitetsvurderinger, nationale kompetente myndigheder og centrale kontaktpunkter finde anvendelse ni måneder fra datoen for denne forordnings ikrafttræden.

(57) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 42, stk. 1, i forordning (EU) 2018/1725 og afgav en udtalelse den 13. januar 2023 ([13]) —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Ved denne forordning fastsættes foranstaltninger, der fremmer grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester og dermed bidrager til interoperabiliteten af de underliggende net- og informationssystemer, idet der fastsættes fælles regler og en styringsramme.

2. Denne forordning finder anvendelse på EU-enheder og offentlige myndigheder, som regulerer, leverer, forvalter eller gennemfører transeuropæiske digitale offentlige tjenester.

3. Denne forordning finder anvendelse, uden at det berører medlemsstaternes kompetence til at definere, hvad der udgør offentlige tjenester, eller deres mulighed for at fastlægge procedureregler for eller at levere, forvalte eller gennemføre disse tjenester.

4. Denne forordning berører ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til deres aktiviteter vedrørende offentlig sikkerhed, forsvar og national sikkerhed.

5. Denne forordning indebærer ikke fremlæggelse af oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod medlemsstaternes væsentlige interesser med hensyn til deres offentlige sikkerhed, forsvar eller nationale sikkerhed.

([12]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

([13]) EUT C 60 af 17.2.2023, s. 17.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

1) »grænseoverskridende interoperabilitet«: muligheden for, at EU-enheder og offentlige myndigheder i medlemsstaterne kan interagere med hinanden på tværs af grænserne ved at dele data, oplysninger og viden gennem digitale processer i overensstemmelse med de retlige, organisatoriske, semantiske og tekniske krav i forbindelse med en sådan grænseoverskridende interaktion

2) »transeuropæiske digitale offentlige tjenester«: digitale tjenester, der leveres af EU-enheder eller offentlige myndigheder indbyrdes eller til fysiske eller juridiske personer i Unionen, og som kræver interaktion på tværs af medlemsstaternes grænser, mellem EU-enheder eller mellem EU-enheder og offentlige myndigheder, ved hjælp af deres net- og informationssystemer

3) »net- og informationssystem«: et net- og informationssystem som defineret i artikel 6, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 ([14])

4) »interoperabilitetsløsning«: et videreanvendeligt aktiv vedrørende retlige, organisatoriske, semantiske eller tekniske krav, der muliggør grænseoverskridende interoperabilitet såsom begrebsmæssige rammer, retningslinjer, referencearkitekturer, tekniske specifikationer, standarder, tjenester og applikationer samt dokumenterede tekniske komponenter såsom kildekode

5) »EU-enheder«: EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer, der er oprettet ved eller på grundlag af TEU, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde eller traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab

6) »offentlig myndighed«: en offentlig myndighed som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 ([15])

7) »data«: data som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/868 ([16])

8) »maskinlæsbart format«: et maskinlæsbart format som defineret i artikel 2, nr. 13), i direktiv (EU) 2019/1024

9) »govtech«: teknologibaseret samarbejde mellem aktører i den offentlige og den private sektor, der støtter den digitale omstilling i den offentlige sektor

10) »standard«: en standard som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 ([17])

11) »IKT-teknisk specifikation«: en IKT-teknisk specifikation som defineret i artikel 2, nr. 5), i forordning (EU) nr. 1025/2012

12) »open source-licens«: en licens, hvorved videreanvendelse, redistribution og ændring af softwaren er tilladt for alle anvendelser på grundlag af en ensidig erklæring fra rettighedshaveren, som kan være underlagt visse betingelser, og hvor softwarens kildekode uden forskelsbehandling stilles til rådighed for brugerne

13) »øverste ledelse«: en leder, en ledelse eller et koordinerings- og tilsynsorgan på det øverste forvaltningsniveau under hensyntagen til forvaltningsordningerne på højt plan i hver EU-enhed

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80).

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (EUT L 172 af 26.6.2019, s. 56).

([16]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/868 af 30. maj 2022 om europæisk datastyring og om ændring af forordning (EU) 2018/1724 (forordning om datastyring) (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 1).

([17]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).

14) »reguleringsmæssig sandkasse for interoperabilitet«: et kontrolleret miljø, der er oprettet af en EU-enhed eller en offentlig myndighed med henblik på udvikling, træning, testning og validering af innovative interoperabilitetsløsninger, hvor det er relevant under faktiske forhold, og støtte af den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester i en begrænset periode under myndighedstilsyn

15) »bindende krav«: en forpligtelse, et forbud, en betingelse, et kriterie eller en begrænsning af retlig, organisatorisk, semantisk eller teknisk art, der er fastsat af en EU-enhed eller en offentlig myndighed vedrørende en eller flere transeuropæiske digitale offentlige tjenester, og som har indvirkning på grænseoverskridende interoperabilitet.

Artikel 3

Interoperabilitetsvurdering

1. Inden der træffes afgørelse om nye eller væsentligt ændrede bindende krav, skal en EU-enhed eller en offentlig myndighed foretage en interoperabilitetsvurdering.

Hvis der i forbindelse med bindende krav allerede er foretaget en interoperabilitetsvurdering, eller hvis bindende krav gennemføres ved hjælp af løsninger leveret af EU-enheder, er den pågældende offentlige myndighed ikke forpligtet til at foretage yderligere en interoperabilitetsvurdering i forbindelse med disse krav. Der kan foretages en enkelt interoperabilitetsvurdering, der omhandler et sæt bindende krav.

Den pågældende EU-enhed eller offentlige myndighed kan også foretage interoperabilitetsvurderingen i andre tilfælde.

2. En interoperabilitetsvurdering skal på passende vis identificere og vurdere følgende:

a) virkningerne af de bindende krav for grænseoverskridende interoperabilitet ved hjælp af den i artikel 6 omhandlede europæiske interoperabilitetsramme (EIF) som et støtteværktøj

b) interessenterne, som de bindende krav er relevante for

c) løsningerne for et interoperabelt Europa, jf. artikel 7, der understøtter gennemførelsen af de bindende krav.

Den pågældende EU-enhed eller offentlige myndighed offentliggør i et maskinlæsbart format, der letter automatiseret oversættelse, en rapport med resultatet af interoperabilitetsvurderingen, herunder punkterne anført i bilaget, på et officielt websted. Den deler denne rapport elektronisk med Rådet for et Interoperabelt Europa oprettet i henhold til artikel 15. Kravene i dette stykke begrænser ikke medlemsstaternes gældende regler om aktindsigt. Offentliggørelsen af denne rapport må ikke bringe intellektuelle ejendomsrettigheder eller forretningshemmeligheder, den offentlige orden eller sikkerheden i fare.

3. EU-enheder og offentlige myndigheder kan beslutte, hvilket organ der skal yde den nødvendige støtte til gennemførelsen af interoperabilitetsvurderingen. Kommissionen stiller tekniske værktøjer til rådighed til støtte for interoperabilitetsvurderingen, herunder et onlineværktøj til at lette udarbejdelsen af rapporten og offentliggørelsen heraf på portalen for et interoperabelt Europa, jf. artikel 8.

4. Den pågældende EU-enhed eller offentlige myndighed hører de direkte berørte tjenestemodtagere, herunder borgere, eller deres repræsentanter. Denne høring berører ikke beskyttelsen af kommercielle eller offentlige interesser eller sådanne tjenesters sikkerhed.

5. Rådet for et Interoperabelt Europa vedtager de i artikel 15, stk. 5, litra a), omhandlede retningslinjer senest den 12. januar 2025.

Artikel 4

Deling og videreanvendelse af interoperabilitetsløsninger mellem EU-enheder og offentlige myndigheder

1. En EU-enhed eller offentlig myndighed stiller en interoperabilitetsløsning, der støtter en transeuropæisk digital offentlig tjeneste, til rådighed for enhver anden EU-enhed eller offentlig myndighed, der anmoder herom, herunder den tekniske dokumentation og, hvor det er relevant, versionshistorikken, den dokumenterede kildekode og henvisningerne til anvendte åbne standarder eller tekniske specifikationer.

Forpligtelsen til at dele finder ikke anvendelse på nogen af følgende interoperabilitetsløsninger, dvs. interoperabilitetsløsninger:

a) der støtter processer, der falder uden for omfanget af den pågældende EU-enheds eller offentlige myndigheds offentlige opgave som fastsat ved lov eller andre bindende regler, eller, hvis sådanne regler ikke findes, som fastsat i overensstemmelse med almindelig administrativ praksis i de pågældende EU-enheder eller den pågældende medlemsstat, såfremt omfanget af de offentlige opgaver er gennemsigtigt og underlagt kontrol

b) hvortil en tredjepart ejer de intellektuelle ejendomsrettigheder, der begrænser muligheden for at dele løsningen med henblik på videreanvendelse

c) hvortil adgang er udelukket eller begrænset af hensyn til:

   i) følsomme oplysninger vedrørende beskyttelse af kritisk infrastruktur som defineret i artikel 2, litra d), i Rådets direktiv 2008/114/EF ([18])

   ii) beskyttelse af forsvarsinteresser eller den offentlige sikkerhed, herunder national kritisk infrastruktur.

2. For at gøre det muligt for den videreanvendende enhed at forvalte interoperabilitetsløsningen selvstændigt, skal den delende enhed angive eventuelle betingelser, som finder anvendelse på videreanvendelsen af løsningen, herunder eventuelle garantier med hensyn til samarbejde, støtte og vedligeholdelse, der gives til den videreanvendende enhed. Sådanne betingelser kan omfatte fritagelse af den delende enhed for ansvar i tilfælde af misbrug af interoperabilitetsløsningen fra den videreanvendende enheds side. Inden vedtagelsen af interoperabilitetsløsningen skal den videreanvendende enhed efter anmodning forelægge den delende enhed en vurdering af løsningen, der omfatter enhedens evne til selvstændigt at forvalte cybersikkerheden og udviklingen af den videreanvendte interoperabilitetsløsning.

3. Forpligtelsen i stk. 1 kan opfyldes ved at offentliggøre det relevante indhold på portalen for et interoperabelt Europa eller på en portal, i et katalog eller i et datalager, der er forbundet med portalen for et interoperabelt Europa. I dette tilfælde finder stk. 2 ikke anvendelse på den delende enhed. Efter anmodning fra den delende enhed offentliggør Kommissionen det relevante indhold på portalen for et interoperabelt Europa.

4. En EU-enhed eller offentlig myndighed eller en tredjepart, der videreanvender en interoperabilitetsløsning, kan tilpasse den til sine egne behov, medmindre en tredjeparts intellektuelle ejendomsrettigheder begrænser tilpasningen af interoperabilitetsløsningen. Hvis interoperabilitetsløsningen er offentliggjort i henhold til stk. 3, offentliggøres den tilpassede interoperabilitetsløsning på samme måde.

5. De delende og videreanvendende enheder kan indgå en aftale om deling af omkostningerne til den fremtidige udvikling af interoperabilitetsløsningen.

6. Når EU-enheder og offentlige myndigheder træffer afgørelse om gennemførelsen af interoperabilitetsløsninger, prioriterer de gennemførelsen af interoperabilitetsløsninger, der ikke er underlagt restriktive licensbetingelser, såsom open source-løsninger, når sådanne interoperabilitetsløsninger er tilsvarende med hensyn til funktionaliteter, samlede omkostninger, brugercentrering, cybersikkerhed eller andre relevante objektive kriterier. Kommissionen yder støtte til identifikation af sådanne interoperabilitetsløsninger, jf. artikel 9.

7. Rådet for et Interoperabelt Europa vedtager retningslinjer for deling af interoperabilitetsløsninger.

([18]) Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75).

Kapitel 2

Europæiske interoperabilitetskatalysatorer

Artikel 5

Generelle principper

1. Kommissionen offentliggør løsninger for et interoperabelt Europa og EIF på portalen for et interoperabelt Europa elektronisk i formater, der er åbne, maskinlæsbare, tilgængelige for personer med handicap i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 ([19]) og (EU) 2019/882 ([20]), søgbare og videreanvendelige, hvor det er relevant, sammen med deres dokumenterede kildekode og metadata. Maskinoversatte udgaver af løsningerne for et interoperabelt Europa offentliggøres på portalen for et interoperabelt Europa på alle EU-institutionernes officielle sprog.

2. Rådet for et Interoperabelt Europa overvåger den overordnede sammenhæng mellem de anbefalede interoperabilitetsløsninger og foreslår foranstaltninger til at sikre deres forenelighed, hvor det er relevant, med andre interoperabilitetsløsninger, der har et fælles formål, samtidig med at de støtter deres komplementaritet med eller overgang til nye teknologier, hvor det er relevant.

Artikel 6

Den europæiske interoperabilitetsramme og specialiserede interoperabilitetsrammer

1. Rådet for et Interoperabelt Europa udvikler en europæisk interoperabilitetsramme (EIF). Det forelægger EIF for Kommissionen med henblik på vedtagelse. Hvis Kommissionen vedtager EIF, offentliggør Kommissionen den i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. EIF udgør en model og et sæt henstillinger vedrørende juridisk, organisatorisk, semantisk og teknisk interoperabilitet samt dets styring, der er rettet til alle enheder, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, med henblik på at lette interaktioner med hinanden gennem deres net- og informationssystemer. EIF tages i betragtning i interoperabilitetsvurderingen, jf. artikel 3 og bilaget.

3. Kommissionen kan efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa vedtage andre interoperabilitetsrammer (specialiserede interoperabilitetsrammer), der er rettet mod specifikke sektorers eller forvaltningsniveauers behov. De specialiserede interoperabilitetsrammer baseres på EIF. Rådet for et Interoperabelt Europa vurderer, hvorvidt de specialiserede interoperabilitetsrammer er tilpasset EIF. Kommissionen offentliggør de specialiserede interoperabilitetsrammer på portalen for et interoperabelt Europa.

4. Hvis en medlemsstat udvikler en national interoperabilitetsramme og andre relevante nationale politikker, strategier eller retningslinjer, tager den størst mulig hensyn til EIF.

Artikel 7

Løsninger for et interoperabelt Europa

1. Rådet for et Interoperabelt Europa anbefaler interoperabilitetsløsninger til den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester. Hvis Rådet for et Interoperabelt Europa fremsætter en sådan anbefaling, bærer denne løsning mærket »Løsning for et interoperabelt Europa« og offentliggøres på portalen for et interoperabelt Europa med en klar skelnen mellem løsninger for et interoperabelt Europa og andre løsninger. Trækker Rådet for et Interoperabelt Europa sin anbefaling tilbage, fjernes mærket »Løsning for et interoperabelt Europa« og om nødvendigt slettes løsningen fra portalen for et interoperabelt Europa.

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2102 af 26. oktober 2016 om tilgængeligheden af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (EUT L 327 af 2.12.2016, s. 1).

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 af 17. april 2019 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester (EUT L 151 af 7.6.2019, s. 70).

2. Løsningerne for et interoperabelt Europa skal overholde principperne om åbenhed og videreanvendelse samt opfylde de i artikel 15, stk. 5, litra i), omhandlede kriterier.

Artikel 8

Portalen for et interoperabelt Europa

1. Kommissionen stiller en portal til rådighed som et centralt indgangspunkt for oplysninger om grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester (»portalen for et interoperabelt Europa«). Portalen for et interoperabelt Europa skal være elektronisk tilgængelig for alle borgere, herunder personer med handicap, og adgangen til portalen skal være gratis. Portalen for et interoperabelt Europa skal mindst have følgende funktioner:

a) give adgang til løsninger for et interoperabelt Europa på en brugervenlig måde og som minimum søgbar pr. medlemsstat og pr. offentlig tjeneste

b) give adgang til andre interoperabilitetsløsninger end løsninger for et interoperabelt Europa, såsom dem:

   i) der deles i henhold til artikel 4, stk. 3

   ii) der er fastsat i henhold til andre EU-politikker

   iii) der er offentliggjort på andre portaler eller kataloger eller datalagre, der er forbundet med portalen for et interoperabelt Europa

c) give adgang til IKT-tekniske specifikationer, der kan henvises til i overensstemmelse med artikel 13 i forordning (EU) nr. 1025/2012

d) give adgang til oplysninger om behandling af personoplysninger i forbindelse med reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet, jf. artikel 11 og 12, hvis der er konstateret en høj risiko for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, jf. artikel 35, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679 og artikel 39 i forordning (EU) 2018/1725, samt adgang til oplysninger om reaktionsmekanismer for omgående at afbøde denne risiko, herunder, hvor det er relevant, offentliggørelse af konsekvensanalysen vedrørende databeskyttelse

e) fremme af videnudveksling mellem medlemmerne af fællesskabet for et interoperabelt Europa, jf. artikel 16, f.eks. ved at etablere et feedbacksystem for tilkendegivelse af holdninger til foranstaltninger, der foreslås af Rådet for et Interoperabelt Europa, eller for interessetilkendegivelser i forbindelse med deltagelse i tiltag vedrørende gennemførelsen af denne forordning

f) give en oversigt over bedste praksis og vidensdeling til støtte for interoperabilitet, herunder, hvor det er relevant, vejledning om offentlige indkøb, cybersikkerhed, IT-integration og datastyring

g) give adgang til data fra den interoperabilitetsrelaterede overvågning, der udføres i henhold til artikel 20

h) mulighed for, at borgere, virksomheder, navnlig SMV'er, og civilsamfundsorganisationer kan give feedback om det offentliggjorte indhold.

2. Rådet for et Interoperabelt Europa kan foreslå, at Kommissionen offentliggør andre interoperabilitetsløsninger på portalen for et interoperabelt Europa, eller at der henvises til dem på portalen for et interoperabelt Europa.

3. De løsninger, der er tilgængelige via portalen for et interoperabelt Europa:

a) må ikke være underlagt tredjeparts rettigheder, der forhindrer deres distribution og brug

b) må ikke indeholde personoplysninger eller fortrolige oplysninger

c) skal have en høj grad af tilpasning til løsningerne for et interoperabelt Europa, som kan dokumenteres ved at offentliggøre resultatet af interoperabilitetsvurderingen, jf. artikel 3 og bilaget

d) skal anvende en licens, der som minimum giver mulighed for, at andre EU-enheder eller offentlige myndigheder kan videreanvende løsningen, eller skal udstedes som open source

e) skal vedligeholdes regelmæssigt under ansvar af ejeren af interoperabilitetsløsningen.

4. Hvis en EU-enhed eller en offentlig myndighed leverer en portal, et katalog eller et datalager med lignende funktioner, træffer den pågældende enhed de nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre interoperabilitet med portalen for et interoperabelt Europa. Hvis sådanne portaler indsamler open source-løsninger, skal de give mulighed for at anvende Den Europæiske Unions offentlige licens.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for interoperabilitet for portaler, kataloger eller datalagre med lignende funktioner som dem, der er omhandlet i stk. 4.

Kapitel 3

Foranstaltninger til støtte for et interoperabelt Europa

Artikel 9

Støtteprojekter for gennemførelse af politikker

1. Rådet for et Interoperabelt Europa kan foreslå, at Kommissionen opretter projekter, som kan støtte offentlige myndigheder i den digitale gennemførelse af EU-politikker, og som sikrer grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester (støtteprojekt for gennemførelse af politikker).

2. I et støtteprojekt for gennemførelse af politikker beskrives:

a) de eksisterende løsninger for et interoperabelt Europa, der anses for nødvendige for den digitale gennemførelse af de politiske krav

b) eventuelle manglende interoperabilitetsløsninger, der skal udvikles, og som anses for nødvendige for den digitale gennemførelse af de politiske krav

c) andre anbefalede støtteforanstaltninger, f.eks. uddannelse, udveksling af ekspertise eller peerreview samt finansielle støttemuligheder til at bistå med gennemførelsen af interoperabilitetsløsninger.

3. Kommissionen fastsætter efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa omfanget, tidsplanen, den nødvendige inddragelse af bestemte sektorer og forvaltningsniveauer og arbejdsmetoder i forbindelse med støtteprojektet. Hvis Kommissionen allerede har foretaget og offentliggjort en interoperabilitetsvurdering i henhold til artikel 3, tages resultatet af denne vurdering i betragtning ved oprettelsen af støtteprojektet.

4. For at styrke støtteprojektet for gennemførelse af politikker kan Rådet for et Interoperabelt Europa foreslå, at der oprettes en reguleringsmæssig sandkasse for interoperabilitet, jf. artikel 11.

5. Resultatet af et støtteprojekt for gennemførelse af politikker samt interoperabilitetsløsninger, der er udviklet under projektet, skal være åbent tilgængelige og offentliggøres på portalen for et interoperabelt Europa.

Artikel 10

Innovationsforanstaltninger

1. Rådet for et Interoperabelt Europa kan foreslå, at Kommissionen indfører innovationsforanstaltninger til støtte for udviklingen og udbredelsen af innovative interoperabilitetsløsninger i Unionen (innovationsforanstaltninger).

2. Innovationsforanstaltninger skal bidrage til udviklingen af eksisterende eller nye løsninger for et interoperabelt Europa og kan involvere govtech-aktører.

3. For at støtte udviklingen af innovationsforanstaltninger kan Rådet for et Interoperabelt Europa foreslå, at der oprettes en reguleringsmæssig sandkasse for interoperabilitet.

4. Kommissionen gør resultaterne af innovationsforanstaltningerne offentligt tilgængelige på portalen for et interoperabelt Europa.

Artikel 11

Oprettelse af reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet

1. Reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet drives under ansvar af de deltagende EU-enheder eller offentlige myndigheder. Reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet, der indebærer offentlige myndigheders behandling af personoplysninger, drives under tilsyn af de nationale databeskyttelsesmyndigheder samt andre relevante nationale, regionale eller lokale tilsynsmyndigheder. Reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet, der indebærer EU-enheders behandling af personoplysninger, drives under tilsyn af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

2. Oprettelsen af en reguleringsmæssig sandkasse for interoperabilitet som omhandlet i stk. 1 har til formål at bidrage til følgende mål:

a) fremme innovation og lette udviklingen og udrulningen af innovative digitale interoperabilitetsløsninger til offentlige tjenester

b) lette grænseoverskridende samarbejde mellem nationale, regionale og lokale kompetente myndigheder og synergier i leveringen af offentlige tjenester

c) lette udviklingen af et åbent europæisk govtech-økosystem, herunder samarbejde med SMV'er, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og nystartede virksomheder

d) forbedre myndighedernes forståelse af mulighederne eller hindringerne for innovative interoperabilitetsløsningers grænseoverskridende interoperabilitet, herunder juridiske hindringer

e) bidrage til udviklingen eller opdateringen af løsninger for et interoperabelt Europa

f) bidrage til evidensbaseret reguleringsmæssig læring

g) forbedre retssikkerheden og bidrage til udveksling af bedste praksis gennem samarbejde med de myndigheder, der er involveret i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, med henblik på at sikre overholdelse af denne forordning og, hvor det er relevant, af anden EU-ret og national ret.

3. Med henblik på at sikre en harmoniseret tilgang og støtte gennemførelsen af reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet kan Kommissionen udstede retningslinjer og præciseringer, uden at det berører anden EU-ret.

4. Efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa giver Kommissionen efter fælles anmodning fra mindst tre deltagere tilladelse til, at der oprettes en reguleringsmæssig sandkasse for interoperabilitet. Anmodningen skal, hvor det er relevant, angive oplysninger såsom formålet med behandlingen af personoplysninger, de involverede aktører og deres roller, de berørte kategorier af personoplysninger samt deres kilder og den påtænkte opbevaringsperiode. Høringen erstatter ikke den forudgående høring, jf. artikel 36 i forordning (EU) 2016/679 og artikel 40 i forordning (EU) 2018/1725. Hvis den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet oprettes med henblik på interoperabilitetsløsninger, der støtter den grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester, af en eller flere EU-enheder, herunder med deltagelse af offentlige myndigheder, kræves der ingen tilladelse.

Artikel 12

Deltagelse i reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet

1. Kræver driften af reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet behandling af personoplysninger eller falder den på anden måde ind under tilsynsområdet for andre nationale, regionale eller lokale myndigheder, der giver eller støtter adgang til data, sikrer de deltagende EU-enheder eller offentlige myndigheder, at de nationale databeskyttelsesmyndigheder samt andre nationale, regionale eller lokale myndigheder er tilknyttet driften af den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet. Alt efter hvad der er relevant, kan deltagerne tillade, at andre govtech-aktører inddrages i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, f.eks. nationale eller europæiske standardiseringsorganisationer, bemyndigede organer, forsknings- og forsøgslaboratorier, innovationsknudepunkter og virksomheder, der ønsker at teste innovative interoperabilitetsløsninger, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder.

2. Deltagelse i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet begrænses til en periode, der er passende i forhold til projektets kompleksitet og omfang, og under alle omstændigheder ikke er længere end to år fra oprettelsen af den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet. Deltagelsen kan forlænges med op til et år, hvis det er nødvendigt for at opfylde formålet med behandlingen.

3. Deltagelse i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet baseres på en specifik plan udarbejdet af deltagerne og under hensyntagen til rådgivning fra andre nationale kompetente myndigheder eller Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, alt efter hvad der er relevant. Planen skal mindst omfatte følgende:

a) en beskrivelse af de involverede deltagere og deres roller, den påtænkte innovative interoperabilitetsløsning og dens tilsigtede formål samt relevante udviklings-, test- og valideringsprocesser

b) de specifikke omhandlede reguleringsmæssige spørgsmål og den vejledning, der forventes fra de myndigheder, der fører tilsyn med den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet

c) de specifikke ordninger for samarbejdet mellem deltagerne og myndighederne samt enhver anden aktør, der er involveret i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet

d) en risikostyrings- og overvågningsmekanisme til at identificere, forebygge og afbøde risici

e) de vigtigste milepæle, som deltagerne skal nå, for at interoperabilitetsløsningen kan betragtes som klar til ibrugtagning

f) evaluerings- og rapporteringskrav og eventuel opfølgning

g) hvis det er strengt nødvendigt og forholdsmæssigt at behandle personoplysninger, årsagerne til en sådan behandling, en angivelse af de pågældende kategorier af personoplysninger, formålene med den behandling, som personoplysningerne efter hensigten skal underkastes, de dataansvarlige og databehandlere, der er involveret i behandlingen, og deres rolle.

4. Deltagelse i de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet berører ikke de tilsynsbeføjelser og korrigerende beføjelser, som de myndigheder, der fører tilsyn med disse sandkasser, har.

5. Deltagerne i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet er fortsat ansvarlige i henhold til gældende EU-ret og national ret om ansvar for eventuelle skader, der forvoldes i forbindelse med deres deltagelse i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet.

6. Personoplysninger kan behandles i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet til andre formål end det formål, hvortil de oprindeligt blev lovligt indsamlet, såfremt samtlige følgende betingelser er opfyldt:

a) den innovative interoperabilitetsløsning udvikles med henblik på at beskytte offentlige interesser inden for rammerne af offentlig forvaltning og offentlige tjenester med et højt effektivitets- og kvalitetsniveau

b) de behandlede data er begrænset til, hvad der er nødvendigt for, at den interoperabilitetsløsning, der skal udvikles eller testes i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, fungerer, og denne funktion kan ikke opnås effektivt ved behandling af anonymiserede, syntetiske eller andre data end personoplysninger

c) der er effektive overvågningsmekanismer til at identificere, om der under driften af den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet kan opstå høje risici for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, jf. artikel 35, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679 og artikel 39 i forordning (EU) 2018/1725, samt en reaktionsmekanisme til omgående at afbøde denne risiko og om nødvendigt standse behandlingen

d) alle personoplysninger, der skal behandles, befinder sig i et funktionelt adskilt, isoleret og beskyttet databehandlingsmiljø under deltagernes kontrol, og kun behørigt bemyndigede personer har adgang til disse oplysninger

e) ingen behandlede personoplysninger må videregives, overføres eller på anden måde tilgås af andre parter, som ikke er deltagere i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, medmindre en sådan videregivelse sker i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 eller, hvis det er relevant, forordning (EU) 2018/1725, og alle deltagere har indvilliget heri

f) behandling af personoplysninger berører ikke anvendelsen af de registreredes rettigheder i henhold til EU-retten om beskyttelse af personoplysninger, navnlig artikel 22 i forordning (EU) 2016/679 og artikel 24 i forordning (EU) 2018/1725

g) alle personoplysninger, der behandles, beskyttes ved hjælp af passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger og slettes, når deltagelsen i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet er ophørt, eller opbevaringsperioden for personoplysningerne er udløbet

h) logningen af behandlingen af personoplysninger opbevares i perioden for deltagelse i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, medmindre andet er fastsat i EU-retten eller national ret

i) en fuldstændig og detaljeret beskrivelse af processen og rationalet bag uddannelsen, testningen og valideringen af interoperabilitetsløsningen opbevares sammen med testresultaterne som en del af den tekniske dokumentation og fremsendes til Rådet for et Interoperabelt Europa

j) et kort resumé af den interoperabilitetsløsning, der skal udvikles i den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet, herunder dens mål og forventede resultater, gøres tilgængeligt på portalen for et interoperabelt Europa.

7. Stk. 1 berører ikke EU-retten eller national ret, der fastsætter grundlaget for behandling af personoplysninger, som er nødvendig med henblik på udvikling, testning og uddannelse i innovative interoperabilitetsløsninger, eller noget andet retsgrundlag i overensstemmelse med EU-retten om beskyttelse af personoplysninger.

8. Deltagerne forelægger periodiske rapporter og en endelig rapport for Rådet for et Interoperabelt Europa og Kommissionen om resultaterne af de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet, herunder god praksis, erfaringer, sikkerhedsforanstaltninger og henstillinger vedrørende deres drift og, hvor det er relevant, vedrørende udviklingen af denne forordning og anden EU-ret, der overvåges inden for den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet. Rådet for et Interoperabelt Europa afgiver en udtalelse til Kommissionen om resultatet af den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet og specificerer, hvor det er relevant, de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre nye interoperabilitetsløsninger med det formål at fremme grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester.

9. Kommissionen sikrer, at oplysninger om de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet er tilgængelige på portalen for et interoperabelt Europa.

10. Senest den 12. april 2025 vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, der fastsætter de nærmere regler og betingelser for oprettelse og drift af de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet, herunder kriterierne for udvælgelse og proceduren for ansøgning om, udvælgelse af, deltagelse i og udtræden af den reguleringsmæssige sandkasse for interoperabilitet samt deltagernes rettigheder og forpligtelser. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 22, stk. 2.

Artikel 13

Uddannelse

1. Kommissionen stiller med bistand fra Rådet for et Interoperabelt Europa undervisningsmateriale om anvendelsen af EIF og om løsninger for et interoperabelt Europa, herunder løsninger der er gratis og open sourcer, til rådighed. EU-enheder og offentlige myndigheder sørger for passende uddannelsesprogrammer vedrørende interoperabilitetsspørgsmål til deres personale med strategiske eller operationelle opgaver, som har indvirkning på transeuropæiske digitale offentlige tjenester.

2. Kommissionen tilrettelægger uddannelseskurser om interoperabilitetsspørgsmål på EU-plan, der er rettet mod ansatte i den offentlige sektor, navnlig på regionalt og lokalt plan, for at styrke samarbejdet og udvekslingen af bedste praksis mellem personalet hos EU-enheder og offentlige myndigheder. Kommissionen stiller gratis uddannelseskurserne offentligt til rådighed online.

3. Kommissionen fremmer udviklingen af et certificeringsprogram for interoperabilitetsspørgsmål med henblik på at fremme bedste praksis, opkvalificering af de menneskelige ressourcer og en kultur af topkvalitet.

Artikel 14

Peerreview

1. Der oprettes en frivillig mekanisme for peerreview med henblik på at lette samarbejde mellem offentlige myndigheder, som har til formål at støtte dem i arbejdet med at gennemføre løsninger for et interoperabelt Europa til støtte for transeuropæiske digitale offentlige tjenester og at hjælpe dem med at udføre en interoperabilitetsvurdering i henhold til artikel 3.

2. Et peerreview udføres af interoperabilitetseksperter fra andre medlemsstater end den medlemsstat, hvor den offentlige myndighed, der er genstand for peerreviewet, er beliggende.

3. Alle oplysninger, der indhentes gennem et peerreview, må udelukkende anvendes med henblik på dette peerreview. De interoperabilitetseksperter, der deltager i peerreviewet, må ikke videregive følsomme eller fortrolige oplysninger, der er indhentet i forbindelse med dette peerreview, til tredjeparter. Den berørte medlemsstat sikrer, at enhver risiko for en interessekonflikt vedrørende de udpegede interoperabilitetseksperter meddeles de øvrige medlemsstater og Kommissionen uden unødig forsinkelse.

4. De interoperabilitetseksperter, der foretager peerreviewet, udarbejder og forelægger senest en måned efter peerreviewets afslutning en rapport og fremsender den til den berørte offentlige myndighed og Rådet for et Interoperabelt Europa. Kommissionen offentliggør en rapport på portalen for et interoperabelt Europa, når den er godkendt af den medlemsstat, hvor den offentlige myndighed, der er genstand for peerreviewet, er beliggende.

5. Kommissionen kan efter høring af Rådet for et Interoperabelt Europa vedtage retningslinjer for peerreviewets metode og indhold.

Kapitel 4

Styring af grænseoverskridende interoperabilitet

Artikel 15

Rådet for et Interoperabelt Europa

1. Rådet for et Interoperabelt Europa oprettes. Det letter det strategiske samarbejde og rådgiver om anvendelsen af denne forordning.

2. Rådet for et Interoperabelt Europa består af én repræsentant for hver medlemsstat og for Kommissionen.

3. Regionsudvalget, EU's Agentur for Cybersikkerhed (ENISA) og Det Europæiske Kompetencecenter for Cybersikkerhed udpeger hver især en ekspert, som indbydes til at deltage som observatør.

4. Formandskabet for Rådet for et Interoperabelt Europa varetages af Kommissionen. Formanden kan give observatørstatus i Rådet for et Interoperabelt Europa til eksperter udpeget af EU-enheder, regioner, organisationer og kandidatlande. Formanden kan på ad hoc-basis indbyde eksperter med særlig kompetence til at deltage i et punkt på dagsordenen. Kommissionen varetager sekretariatet for Rådet for et Interoperabelt Europa.

Medlemmerne af Rådet for et Interoperabelt Europa bestræber sig så vidt muligt på at vedtage afgørelser ved konsensus. I tilfælde af afstemning vedtages afgørelsen med simpelt flertal blandt medlemmerne. Medlemmer, der har stemt imod et forslag eller undladt at stemme, har ret til at få knyttet et dokument, der sammenfatter begrundelsen for deres holdning, som bilag til udtalelserne, henstillingerne eller rapporterne.

5. Rådet for et Interoperabelt Europa har til opgave at:

a) vedtage retningslinjer for interoperabilitetsvurderingen i henhold til artikel 3, stk. 5, og den fælles tjekliste i bilaget til denne forordning, og om nødvendigt ajourføre disse retningslinjer

b) analysere de oplysninger, der er indsamlet i henhold til artikel 3, stk. 2, og på dette grundlag fremsætte forslag med henblik på at forbedre den grænseoverskridende interoperabilitet mellem transeuropæiske digitale offentlige tjenester

c) vedtage retningslinjer for deling af de interoperabilitetsløsninger, der er omhandlet i artikel 4

d) foreslå foranstaltninger til at fremme andelen og videreanvendelsen af interoperabilitetsløsninger

e) udvikle og efter behov ajourføre EIF og forelægge den for Kommissionen som forslag

f) støtte gennemførelsen af medlemsstaternes og EU-enhedernes interoperabilitetsrammer og andre relevante EU-politikker og nationale politikker, strategier eller retningslinjer, herunder princippet om digital som standard og tilgangen om indbygget interoperabilitet

g) vurdere tilpasningen af de specialiserede interoperabilitetsrammer til EIF og besvare Kommissionens anmodninger om høring om disse rammer

h) vedtage agendaen for et interoperabelt Europa omhandlet i artikel 19

i) anbefale løsninger for et interoperabelt Europa og trække sådanne anbefalinger tilbage på grundlag af aftalte kriterier

j) overvåge den overordnede sammenhæng i de anbefalede interoperabilitetsløsninger på nationalt, regionalt og lokalt plan, herunder oplysninger om deres metadata og kategorisering

k) foreslå Kommissionen foranstaltninger til, hvor det er relevant, at sikre interoperabilitetsløsningers kompatibilitet med andre interoperabilitetsløsninger, der har et fælles formål, og samtidig, hvor det er relevant, støtte komplementariteten med eller overgangen til nye teknologier

l) foreslå, at Kommissionen offentliggør de interoperabilitetsløsninger, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, eller at der henvises til disse interoperabilitetsløsninger på portalen for et interoperabelt Europa

m) foreslå Kommissionen at iværksætte støtteprojekter for gennemførelse af politikker, innovationsforanstaltninger og andre relevante foranstaltninger, herunder finansieringsstøtte

n) identificere bedste praksis for medtagelse af interoperabilitetsløsninger i offentlige indkøb og udbud

o) gennemgå rapporter om innovationsforanstaltninger, om anvendelsen af de reguleringsmæssige sandkasser for interoperabilitet og om peerreview og foreslå opfølgende foranstaltninger, hvis det er nødvendigt

p) foreslå foranstaltninger til forbedring af de offentlige myndigheders interoperabilitetskapacitet, f.eks. uddannelse

q) foreslå foranstaltninger til relevante standardiseringsorganisationer og -organer med henblik på at bidrage til europæiske standardiseringsaktiviteter, navnlig gennem de procedurer, der er fastsat i forordning (EU) nr. 1025/2012

r) foreslå foranstaltninger til samarbejde med internationale organer og forsknings- og uddannelsesinstitutioner, der kan bidrage til udviklingen vedrørende interoperabilitet, navnlig internationale fællesskaber om open source-løsninger, åbne standarder eller tekniske specifikationer og andre platforme

s) koordinere med Det Europæiske Datainnovationsråd omhandlet i forordning (EU) 2022/868 om interoperabilitetsløsninger til de fælles europæiske dataområder samt med andre EU-enheder, der arbejder med interoperabilitetsløsninger, som er relevante for den offentlige sektor

t) regelmæssigt informere og koordinere med interoperabilitetskoordinatorerne, jf. artikel 18, og, hvor det er relevant, med fællesskabet for et interoperabelt Europa om spørgsmål vedrørende transeuropæiske digitale offentlige tjenester, herunder relevante EU-finansierede projekter og net

u) rådgive Kommissionen om overvågning af og rapportering om anvendelsen af denne forordning

v) rettidigt give Kommissionen de input og data, der er nødvendige for en effektiv udarbejdelse af rapporterne i overensstemmelse med artikel 20.

6. Rådet for et Interoperabelt Europa kan nedsætte arbejdsgrupper til at undersøge specifikke punkter vedrørende Rådet for et Interoperabelt Europas opgaver. Arbejdsgrupperne inddrager medlemmer af fællesskabet for et interoperabelt Europa.

7. Rådet for et Interoperabelt Europa vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 16

Fællesskabet for et interoperabelt Europa

1. Et fællesskab for et interoperabelt Europa bidrager, når Rådet for et Interoperabelt Europa anmoder herom, til aktiviteterne i Rådet for et Interoperabelt Europa ved at stille ekspertise og rådgivning til rådighed.

2. Offentlige og private interessenter såvel som civilsamfundsorganisationer og akademiske bidragydere, der har bopæl eller hjemsted i en medlemsstat, kan registrere sig på portalen for et interoperabelt Europa som medlemmer af fællesskabet for et interoperabelt Europa.

3. Når registreringen er bekræftet, offentliggøres medlemsstatus på portalen for et interoperabelt Europa. Medlemskab er ikke tidsbegrænset. Det kan dog til enhver tid tilbagekaldes af Rådet for et Interoperabelt Europa af forholdsmæssige og berettigede årsager, især hvis et medlem ikke længere er i stand til at bidrage til fællesskabet for et interoperabelt Europa eller har misbrugt sin status som medlem af fællesskabet for et interoperabelt Europa.

4. Medlemmerne af fællesskabet for et interoperabelt Europa kan bl.a. indbydes til at:

a) bidrage til indholdet af portalen for et interoperabelt Europa

b) stille ekspertise til rådighed i forbindelse med udvikling af interoperabilitetsløsninger

c) deltage i arbejdsgrupperne og andre aktiviteter

d) deltage i de støtteforanstaltninger, der er omhandlet i artikel 9-14

e) fremme anvendelse af interoperabilitetsstandarder og -rammer.

5. Rådet for et Interoperabelt Europa afholder en årlig onlinekonference for fællesskabet for et interoperabelt Europa.

6. Rådet for et Interoperabelt Europa vedtager adfærdskodeksen for fællesskabet for et interoperabelt Europa. Adfærdskodeksen offentliggøres på portalen for et interoperabelt Europa.

Artikel 17

Nationale kompetente myndigheder og centrale kontaktpunkter

1. Hver medlemsstat udpeger én eller flere kompetente myndigheder som ansvarlige for anvendelsen af denne forordning. Medlemsstaterne udpeger et centralt kontaktpunkt blandt deres kompetente myndigheder.

2. Det centrale kontaktpunkt har følgende opgaver:

a) at koordinere alle spørgsmål i forbindelse med denne forordning i medlemsstaten

b) at hjælpe de offentlige myndigheder i medlemsstaten med at etablere eller tilpasse processerne, som de følger, når de foretager interoperabilitetsvurderinger, jf. artikel 3 og bilaget

c) at fremme deling og videreanvendelse af interoperabilitetsløsninger gennem portalen for et interoperabelt Europa eller en anden relevant portal

d) at bidrage med landespecifik viden til portalen for et interoperabelt Europa

e) at koordinere og tilskynde til aktiv inddragelse af en bred vifte af nationale, regionale og lokale enheder i støtteprojekter for gennemførelse af politikker og innovationsforanstaltninger som omhandlet i artikel 9-14

f) at støtte offentlige myndigheder i medlemsstaten med henblik på at samarbejde med de relevante offentlige myndigheder i andre medlemsstater om emner, der er omfattet af denne forordning.

3. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har tilstrækkelige kompetencer og ressourcer til på en effektiv måde at udføre de opgaver, de pålægges.

4. Medlemsstaterne opretter de nødvendige samarbejdsstrukturer mellem alle de nationale myndigheder, der er involveret i gennemførelsen af denne forordning. Disse strukturer kan bygge på eksisterende mandater og processer på området.

5. Hver medlemsstat underretter uden unødig forsinkelse Kommissionen om udpegelsen af dets centrale kontaktpunkt og eventuelle efterfølgende ændringer heraf og underretter Kommissionen om andre nationale myndigheder, der er involveret i tilsynet med interoperabilitetspolitikken. Hver medlemsstat offentliggør udpegelsen af sit centrale kontaktpunkt. Kommissionen offentliggør listen over de udpegede centrale kontaktpunkter.

Artikel 18

Interoperabilitetskoordinatorer for EU-enheder

Enhver EU-enhed, der regulerer, leverer eller forvalter transeuropæiske digitale offentlige tjenester, udpeger en interoperabilitetskoordinator under tilsyn af sin øverste ledelse for at sikre, at den pågældende EU-enhed bidrager til gennemførelsen af denne forordning.

Interoperabilitetskoordinatoren yder støtte i hele denne EU-enhed med hensyn til etablering eller tilpasning af interne processer til gennemførelse af interoperabilitetsvurderingen.

Kapitel 5

Planlægning og overvågning af et interoperabelt Europa

Artikel 19

Agendaen for et interoperabelt Europa

1. Efter at have tilrettelagt en offentlig høringsproces via portalen for et interoperabelt Europa, der bl.a. omfatter medlemmerne af fællesskabet for et interoperabelt Europa og interoperabilitetskoordinatorerne, vedtager Rådet for et Interoperabelt Europa hvert år en strategisk agenda med henblik på at planlægge og koordinere prioriteterne for udviklingen af grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester (»agendaen for et interoperabelt Europa«). Agendaen for et interoperabelt Europa skal tage hensyn til Unionens langsigtede strategier for digitalisering, eksisterende EU-finansieringsprogrammer og den igangværende gennemførelse af Unionens politikker.

2. Agendaen for et interoperabelt Europa skal indeholde:

a) en vurdering af behovet for udvikling af interoperabilitetsløsninger

b) en liste over igangværende og planlagte støtteforanstaltninger for et interoperabelt Europa

c) en liste over foreslåede opfølgende foranstaltninger til innovationsforanstaltninger, herunder foranstaltninger til støtte for open source-interoperabilitetsløsninger

d) en identifikation af synergier med andre relevante EU-programmer og nationale programmer og initiativer

e) angivelser af tilgængelige finansielle muligheder til støtte for de omfattede prioriteter.

3. Agendaen for et interoperabelt Europa pålægger ikke nogen finansielle forpligtelser eller yderligere administrative byrder. Efter vedtagelsen offentliggør Kommissionen agendaen for et interoperabelt Europa på portalen for et interoperabelt Europa og fremlægger regelmæssige ajourføringer om dens gennemførelse.

Artikel 20

Overvågning og evaluering

1. Kommissionen overvåger udviklingen af transeuropæiske digitale offentlige tjenester til støtte for evidensbaseret politikudformning og foranstaltninger, som der er behov for i Unionen på nationalt, regionalt og lokalt plan. Ved overvågningen prioriteres videreanvendelse af eksisterende EU-overvågningsdata, nationale overvågningsdata og internationale overvågningsdata og automatisk dataindsamling. Kommissionen hører Rådet for et Interoperabelt Europa i forbindelse med udarbejdelsen af metoden, indikatorerne og overvågningsprocessen.

2. For så vidt angår emner af særlig interesse for gennemførelsen af denne forordning overvåger Kommissionen:

a) fremskridt med hensyn til grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester i Unionen

b) fremskridt hen imod medlemsstaternes gennemførelse af EIF

c) udbredelsen af interoperabilitetsløsninger til forskellige offentlige tjenester på tværs af medlemsstaterne

d) udviklingen af open source-interoperabilitetsløsninger til offentlige tjenester, innovation i den offentlige sektor og samarbejde med govtech-aktører, herunder SMV'er og nystartede virksomheder, inden for grænseoverskridende interoperable offentlige tjenester, der skal leveres eller forvaltes elektronisk i Unionen

e) forbedringen af interoperabilitetsfærdigheder i den offentlige sektor.

3. Kommissionen offentliggør overvågningsresultaterne på portalen for et interoperabelt Europa. Hvis det er muligt, offentliggøres de i et maskinlæsbart format.

4. Kommissionen udarbejder og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årsrapport om interoperabiliteten i Unionen. Denne rapport skal:

a) beskrive fremskridtene med hensyn til grænseoverskridende interoperabilitet af transeuropæiske digitale offentlige tjenester i Unionen

b) identificere væsentlige hindringer for gennemførelse samt drivkræfter for grænseoverskridende interoperable offentlige tjenester i Unionen

c) beskrive de resultater, der er opnået over tid med hensyn til gennemførelse af EIF, udbredelse af interoperabilitetsløsninger, forbedring af interoperabilitetsfærdigheder, udvikling af open source-interoperabilitetsløsninger til offentlige tjenester og øget innovation i den offentlige sektor og samarbejde med govtech-aktører.

5. Senest den 12. januar 2028 og derefter hvert fjerde år forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af denne forordning, som skal indeholde konklusionerne af dens evaluering. I rapporten vurderes specifikt, om der er behov for at indføre obligatoriske interoperabilitetsløsninger.

6. Den i stk. 5 omhandlede rapport vurderer navnlig:

a) denne forordnings indvirkning på grænseoverskridende interoperabilitet som en katalysator for gnidningsløse og tilgængelige digitale offentlige tjenester i Unionen

b) den øgede effektivitet, herunder ved mindskelsen af den administrative byrde i onlinetransaktionsprocesser som følge af grænseoverskridende interoperabilitet, for borgere og virksomheder, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder

c) behovet for eventuelle yderligere politikker, tiltag eller foranstaltninger, der er nødvendige på EU-plan.

7. Hvis tidsplanen for de i stk. 4 og 5 omhandlede rapporter er sammenfaldende, kan Kommissionen kombinere begge rapporter.

Kapitel 6

Afsluttende bestemmelser

Artikel 21

Omkostninger

1. Under forudsætning af, at der er midler til rådighed, dækker Unionens almindelige budget omkostningerne til:

a) udvikling og vedligeholdelse af portalen for et interoperabelt Europa

b) udvikling, vedligeholdelse og fremme af løsninger for et interoperabelt Europa

c) foranstaltningerne til støtte for et interoperabelt Europa.

2. De i stk. 1 omhandlede omkostninger afholdes i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i den relevante basisretsakt.

Artikel 22

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Artikel 23

Ikrafttræden

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

2. Den finder anvendelse fra den 12. juli 2024.

Artikel 3, stk. 1-4, og artikel 17 finder dog anvendelse fra den 12. januar 2025.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 13. marts 2024.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
R. METSOLA	H. LAHBIB
Formand	*Formand*

BILAG

FÆLLES TJEKLISTE FOR INTEROPERABILITETSVURDERINGSRAPPORTER

Følgende punkter skal indgå i de rapporter, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2:

1. Generelle oplysninger
   - — EU-enhed eller offentlig myndighed, der forelægger rapporten og andre relevante oplysninger
   - — Det berørte initiativ, det berørte projekt eller den berørte foranstaltning
2. Krav
   - — De berørte transeuropæiske digitale offentlige tjenester
   - — De bindende krav, der er vurderet
   - — Berørte offentlige og private interessenter
   - — Identificerede virkninger på grænseoverskridende interoperabilitet
3. Resultater
   - — Løsninger for et interoperabelt Europa, der er identificeret med henblik på anvendelse
   - — Andre relevante interoperabilitetsløsninger, hvis det er relevant, herunder grænseflader mellem maskiner
   - — Resterende hindringer for grænseoverskridende interoperabilitet